Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar Proposta għal Deċiżjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-isforz ta' l-Istati Membri biex inaqqsu l-emissjonijiet tagħhom tal-gassijiet serra biex jonoraw l-impenji tal-Komunità għat-tnaqqis ta' l-emissjonijiet tal-gassijiet serra sa l-2020

COM(2008) 17 finali — 2008/0014 (COD)

(2009/C 27/16)

Nhar l-11 ta' Frar 2008, il-Kunsill iddeċieda, b'konformità ma' l-Artikolu 175 tat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, li jikkonsulta lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar

Proposta għal Deċiżjoni tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar l-isforz ta' l-Istati Membri biex inaqqsu l-emissjonijiet tagħhom tal-gassijiet serra biex jonoraw l-impenji tal-Komunità għat-tnaqqis ta' l-emissjonijiet tal-gassijiet serra sa l-2020.

Is-Sezzjoni Speċjalizzata għall-Agrikoltura, l-Iżvilupp Rurali u l-Ambjent, inkarigata sabiex tipprepara l-ħidma tal-Kumitat dwar is-suġġett, adottat l-opinjoni tagħha nhar l-4 ta' Ġunju 2008. Ir-rapporteur kien is-**Sur Morkis**.

Matul l-446 sessjoni plenarja tiegħu li nżammet fid-9 u l-10 ta' Lulju 2008 (seduta tad-9 ta' Lulju), il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew adotta din l-opinjoni b'116-il vot favur, 2 voti kontra u 8 astensjoni.

1. Sinteżi tal-kummenti u r-rakkomandazzjonijiet tal-KESE

1.1 Il-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew jilqa' l-inizjattiva tal-Kummissjoni Ewropea li qed titlob lill-Istati Membri biex jieħdu sehem fl-isforzi ħalli jinżamm l-impenn tal-Komunità li tikkumbatti l-bidla fil-klima billi tnaqqas l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra minn sorsi li mhumiex koperti bid-Direttiva 2003/87/KE (sorsi barra mill-iskema ta' l-iskambju tal-kwoti ta' l-emissjonijiet ta' l-UE (EU ETS)) mill-2013 sa l-2020.

1.2 Il-Kumitat jagħraf u jaqbel li l-UE jkollha rwol ewlieni fin-negozjati internazzjonali dwar l-impenji għall-ħarsien ta' l-ambjent u tal-klima. Permezz ta' l-impenn tagħha stess, l-UE tkun qed tmexxi bl-eżempju u tista' tħeġġeġ pajjiżi oħra biex jadottaw miżuri simili.

1.3 Il-Kumitat jikkunsidra li s-soċjetà ċivili organizzata taqdi rwol prinċipali fl-implimentazzjoni tad-Deċiżjoni u biex jinżamm l-impenn li ttieħed mill-pajjiżi kkonċernati. L-Istati Membri għandhom jippromovu iktar l-inizjattivi tal-komunità li għandhom l-għan li jikkontribwixxu lejn it-tnaqqis tal-gassijiet b'effett ta' serra u jiżviluppaw mezzi biex jappoġġjaw dawn l-inizjattivi:

— Is-soċjetà ċivili kollha kemm hi jista' jkollha rwol importanti fl-implimentazzjoni ta' din id-Deċiżjoni. Għalhekk, ir-rekwiżit tad-Deċiżjoni u l-mezzi ta' l-implimentazzjoni tagħha f'kull Stat Membru għandhom bżonn jixxandru aktar.

— Hemm ukoll il-ħtieġa li tiżdied l-enfasi fuq il-kampanji edukattivi li jqajmu kuxjenza fost il-pubbliku dwar il-bżonn li jsir sforz biex jonqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra.

— Huwa wkoll kruċjali li l-esperti jiġu mħarrġa biex iqajmu kuxjenza wiesgħa fost il-pubbliku fl-oqsma ta' l-iffrankar ta' l-enerġija, il-ħarsien ta' l-ambjent u l-bidla fil-klima.

1.4 Il-Kumitat jemmen li miżuri li jnaqqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra, għandhom jiġu implimentati b'tali mod li jipproteġu u anke jtejbu l-kompetittività ekonomika ta' l-Ewropa fuq perijodu twil. L-iżvilupp ta' l-enerġija rinnovabbli u l-prodotti u l-metodi ta' produzzjoni li huma effiċjenti fl-użu ta' l-enerġija ser ikunu dejjem aktar imfittxija fid-dinja, u l-Ewropa tinsab f'pożizzjoni tajba biex ittejjeb il-kompetittività tagħha billi tkun fuq quddiem, fid-dinja, f'ħafna minn dawn l-oqsma. L-UE u l-Istati Membri jridu jappoġġjaw din ir-riċerka u dan l-iżvilupp.

1.5 Skond l-Artikolu 3(3) tad-Deċiżjoni proposta, Stat Membru jista' jitfa' fuq is-sena ta' wara kwantità ta' emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra li hi ekwivalenti għal 2 % tal-limitu ta' dak l-Istat Membru jew, jekk l-emissjonijiet huma taħt il-limitu stipulat f'paragrafu 2, jista' jitfa' fuq is-sena ta' wara it-tnaqqis eċċessiv. Din id-dispożizzjoni hija riġida wisq, peress li qafas ta' sena m'għandux il-flessibbiltà meħtieġa biex jiġu implimentati proġetti kbar u jkun hemm riżultati tajbin. Dan hu importanti speċjalment għall-Istati Membri żgħar li jkunu qed jimplimentaw proġetti kbar ta' mitigazzjoni ta' l-emissjonijiet.

Il-Kummissjoni tipproponi li kull Stat Membru għandu jipprepara pjan kif ser jilħaq il-mira nazzjonali tiegħu. Madankollu, l-emissjonijiet medji annwali tal-gassijiet b'effett ta' serra waqt il-perijodu 2013-2020 m'għandhomx ikunu aktar għoljin mill-emissjonijiet medji annwali bejn l-2005 u l-2020. Fl-opinjoni tal-Kumitat, tkun ħaġa importanti li l-implimentazzjoni ta' dawn il-pjanijiet tiġi mmonitorjata b'mod regolari fil-livell nazzjonali u Ewropew sabiex kwalunkwe diverġenza tkun tista' tiġi identifikata malajr u tittieħed azzjoni korrettiva.

1.6 Biex titjieb l-effiċjenza ta' l-ispiża globali ta' l-impenn totali tal-Komunità u biex l-objettivi komuni jinkisbu bl-inqas spejjeż, il-Kumitat huwa tal-fehma li Stat Membru għandu jkun jista' jittrasferixxi parti mill-kwota tiegħu ta' emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra lil Stat Membru ieħor fuq il-bażi ta' ftehimiet internazzjonali bilaterali.

1.7 Il-Kumitat iħoss li, bl-użu ta' għodod flessibbli fi proġetti li għandhom il-ħsieb li jiżguraw l-implimentazzjoni konġunta tal-Mekkaniżmu ta' Żvilupp Nadif, għandu jkun hemm bilanċ xieraq bejn l-azzjoni li tieħu l-UE biex jonqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra minn banda, u s-sens ta' solidarjetà quddiem l-introduzzjoni tal-miżuri li jnaqqsu l-emissjonijiet fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw mill-banda l-oħra. Madankollu, l-użu ta' għodod flessibbli għandhom jitqiesu li huma xierqa biss meta verament inaqqsu l-emissjonijiet globali tal-gassijiet b'effett ta' serra. Ma għandhomx iwasslu biex l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra jiġu rilokati mill-UE għall-pajjiżi li m'humiex fl-UE.

1.8 Il-Kumitat jaqbel ma' l-impenji li saru u japprova li jkun hemm sforz konġunt bejn l-Istati Membri. Jemmen li l-pubbliku għandu jkun infurmat aħjar dwar il-prinċipji li fuqhom huwa bbażat l-isforz konġunt F'arranġamenti ta' sforz konġunt, irid ikun hemm valutazzjoni taċ-ċirkustanzi speċifiċi ta' kull pajjiż individwali, l-ispiża neċessarja biex jonqsu l-emissjonijiet, u l-impatt fuq il-kompetittività u l-iżvilupp ta' dak il-pajjiż. Id-Deċiżjoni dwar l-Isforz Konġunt għandha twassal għal spiża relattiva ugwali tal-mitigazzjoni b'rabta mal-PGD ta' kull pajjiż.

1.9 Il-Kumitat jappella lill-Kummissjoni biex tistabbilixxi reġim ta' konformità, li taħtu l-Istati Membri jaqilgħu multa talli jaqbżu l-livelli stabbiliti ta' emissjonijiet.

2. **Introduzzjoni: Id-dokument tal-Kummissjoni**

2.1 Nhar it-23 ta' Jannar 2008, il-Kummissjoni Ewropea żvelat pakkett ta' proposti biex tiġġieled il-bidla fil-klima u tippromovi l-enerġiji rinnovabbli.

2.2 L-iskop tal-proposta tal-Kummissjoni huwa li timplimenta l-qbil li kien intlaħaq waqt il-laqgħa tal-Kunsill Ewropew tat-8 u d-9 ta' Marzu 2007 meta l-Unjoni Ewropea ħadet l-impenn li tnaqqas l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra b'20 % sa l-2020 meta mqabbla ma' l-1990, kif ukoll l-impenn li sa l-2020, is-sehem tas-sorsi rinnovabbli fil-konsum ta' l-enerġija jkun laħaq il-mira ta' l-20 %.

2.3 L-isforz totali għat-tnaqqis tal-gassijiet b'effett ta' serra jinqasam bejn is-setturi li jaqgħu taħt l-iskema ta' l-iskambju (ETS) ta' l-UE u dawk li huma barra minnha (mhux ETS). Il-Kummissjoni qed tipproponi l-approċċ li ġej: tnaqqis fl-emissjonijiet ta' 21 % fis-settur ta' l-iskema ta' l-iskambju, meta mqabbel mal-perijodu mill-2005 sa l-2020; tnaqqis ta' 10 % fis-setturi li ma jaqgħux taħt l-iskema ta' l-iskambju, meta mqabbel ma' l-2005. Flimkien, dan it-tnaqqis jirriżulta fi tnaqqis globali ta' 14 % meta mqabbel ma' l-2005, li huwa ekwivalenti għal tnaqqis ta' 20 % meta mqabbel ma' l-1990.

2.4 Il-Kunsill ħabbar miri li huma aktar ambizzjużi bil-patt li jiġi ffirmat ftehim globali u komprensiv għall-perijodu li jmur lil hinn mill-2012, li pajjiżi oħra żviluppati jieħdu l-impenn li jagħmlu tnaqqis fl-emissjonijiet li jkun komparabbli, u li pajjiżi li qed jiżviluppaw, imma li huma ekonomikament aktar avvanzati, jikkontribwixxu b'mod xieraq skond ir-responsabbiltajiet tagħhom u l-kapaċitajiet rispettivi tagħhom. F'dawn il-parametri, il-Komunità jkollha tfittex li tnaqqas l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra bi 30 % sa l-2020.

2.5 Il-proposta attwali għal Deċiżjoni tiddetermina l-kontribut li jagħtu l-Istati Membri biex jieħdu sehem fl-isforzi ħalli jinżamm l-impenn tal-Komunità li tnaqqas l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra minn sorsi li mhumiex koperti bid-Direttiva 2003/87/KE (sorsi barra mill-iskema ta' l-iskambju tal-kwoti ta' l-emissjonijiet ta' l-UE (EU ETS)) mill-2013 sa l-2020.

2.6 Id-Deċiżjoni proposta tistabbilixxi r-regoli dwar il-kontribut ta' l-Istati Membri biex inaqqsu l-emissjonijiet tagħhom tal-gassijiet b'effett ta' serra biex jonoraw l-impenji tal-Komunità mill-2013 sa l-2020.

2.7 Il-Kummissjoni hija wkoll tal-fehma li l-isforzi għat-tnaqqis tal-gassijiet b'effett ta' serra għandhom jinqasmu bejn l-Istati Membri, filwaqt li jitqiesu d-differenzi ekonomiċi u l-PGD *per capita* ta' kull pajjiż. B'hekk Stati Membri li bħalissa għandhom PGD *per capita* li huwa relattivament baxx u aspettattivi ta' tkabbir għoli fil-PGD fil-futur, għandhom ikunu jistgħu jkollhom emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra ogħla fl-2020 mill-2005.

2.8 Fid-dawl tad-divrenzjar propost, il-Kummissjoni tirrakkomanda li jiġu stabbiliti ċerti limiti għall-pajjiżi individwali, minkejja li l-ebda Stat Membru m'għandu jintalab li jnaqqas l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra tiegħu b'inqas minn 20 % tal-livelli ta' l-2005 sa l-2020, u l-ebda Stat Membru m'għandu jkun jista' jżid l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra b'iktar minn 20 % fuq il-livelli ta' l-2002 fl-2020.

2.9 Il-Kummissjoni tistipula li sa l-2020, kull Stat Membru jrid jillimita l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra minn sorsi li mhumiex koperti bid-Direttiva 2003/87/KE bil-perċentwali stabbilit għal dak l-Istat Membru fl-anness tad-deċiżjoni meta mqabbla ma' l-emissjonijiet tiegħu fis-sena 2005.

2.10 Il-Kummissjoni hi tal-fehma li t-tnaqqis ta' l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra jrid isir kull sena bejn l-2013 u l-2020. Madankollu, hemm ukoll grad ta' flessibbiltà, fil-fatt li kull Stat Membru jista' jitfa' fuq is-sena ta' wara ammont, li hu ta' 2 % mil-limitu ta' l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra għal dak l-Istat Membru. Kwalunkwe Stat Membru li l-emissjonijiet tiegħu jkunu iktar baxxi mil-limiti tiegħu jista' jitfa' fuq is-sena ta' wara t-tnaqqis żejjed fl-emissjonijiet.

2.11 Kull Stat Membru jrid jillimita l-emissjonijiet tal-gassijiet annwalment, b'mod lineari biex jiżgura li l-emissjonijiet ma jaqbżux il-livell massimu għal dak l-Istat Membru, fl-2020 kif hemm speċifikat fl-anness tad-deċiżjoni.

2.12 Biex ikun hemm flessibbiltà akbar għall-Istati Membri fl-implimentazzjoni ta' l-impenji tagħhom, biex tippromovi l-iżvilupp sostenibbli f'pajjiżi terzi, b'mod partikolari fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw, u biex tipprovdi ċertezza lill-investituri, il-Kummissjoni qed tipproponi li l-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jibqgħu jużaw il-krediti CDM bħala kontribut biex jiġi żgurat li jkun hemm suq għal dawn il-krediti anke wara l-2012.

2.13 Bħala kontribut biex jiġi żgurat dan is-suq, kif ukoll biex jiġi żgurat li jkun hemm aktar tnaqqis fl-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra fl-UE, u b'hekk titjieb l-implimentazzjoni ta' l-objettivi tal-Komunità marbuta ma' l-enerġija rinnovabbli, is-sigurtà fl-enerġija, l-innovazzjoni u l-kompetittività, qed jiġi propost li kull sena, l-Istati Membri jkunu jistgħu jużaw il-krediti li jiksbu mill-proġetti ta' tnaqqis fl-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra f'pajjiżi terzi, għal kwantità sa 3 % ta' l-emissjonijiet ta' kull Stat Membru minn sorsi barra mill-iskambji tal-kwoti fis-sena 2005, sakemm ikun hemm qbil internazzjonali fil-futur dwar il-bidla fil-klima. Il-kwantità massima hija ekwivalenti għal madwar terz ta' l-isforz tat-tnaqqis sa' l-2020 ta' kwanlunkwe Stat Membru. L-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jittrasferixxu il-parti mhux użata ta' dik il-kwantità lil Stati Membri oħra.

2.14 Il-Kummissjoni tħoss li ladarba jkun hemm qbil internazzjonali fil-ġejjieni dwar il-bidla fil-klima, l-Istati Membri għandhom jaċċettaw krediti tat-tnaqqis ta' l-emissjonijiet biss minn pajjiżi li jkunu ratifikaw dak il-ftehim u b'konformità ma' approċċ komuni.

2.15 Il-Kummissjoni hija wkoll ta' l-opinjoni li wara l-konklużjoni ta' ftehim internazzjonali futur dwar il-bidla fil-klima milll-Komunità, il-limiti ta' l-emissjonijiet ta' l-Istati Membri għandhom jiġu adattati fuq il-bażi ta' l-impenn il-ġdid li tkun ħadet il-Komunità dwar it-tnaqqis ta' l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra skond il-ftehim.

2.16 Fir-rapport annwali li l-Istati Membri jippreżentaw b'konformità ma' l-Artikolu 3 tad-Deċiżjoni 280/2004/KE, huma jridu jirrappurtaw l-emissjonijiet annwali tagħhom li jirriżultaw mill-implimentazzjoni ta' l-Artikolu 3 u l-użu tal-krediti skond l-Artikolu 4. L-Istati Membri għandhom jippreżentaw ukoll aġġornament tal-progress proġettat qabel l-1 ta' Lulju 2016.

3. **Kummenti ġenerali**

3.1 L-inizjattiva tal-Kummissjoni Ewropea li qed titlob lill-Istati Membri biex jieħdu sehem fl-isforzi ħalli jinżamm l-impenn tal-Komunità li tikkumbatti l-bidla fil-klima billi tnaqqas l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra minn sorsi li mhumiex koperti bid-Direttiva 2003/87/KE (sorsi barra mill-iskema ta' l-iskambju tal-kwoti ta' l-emissjonijiet ta' l-UE (EU ETS)) mill-2013 sa l-2020, hija ħolqa importanti f'katina ta' deċiżjonijiet li jittiehdu fil-għlieda kontra l-bidla fil-klima.

3.2 Il-Kumitat huwa konvint li din id-Deċiżjoni ser tgħin lill-Komunità biex tlaħħaq mal-ħidma tagħha fir-rigward tal-ħarsien ta' l-ambjent u l-bidla fil-klima. Il-politika tal-Komunità f'dan il-qasam għandha tiżgura tnaqqis konsiderevoli fl-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra permezz ta' l-impożizzjoni ta' rekwiżiti obbligatorji fuq l-Istati Membri, flimkien ma' verifiki ta' konformità stretti.

3.3 Fl-istess waqt il-Kumitat jixtieq jiġbed l-attenzjoni għall-fatt li l-effettività tad-Deċiżjoni tal-Parlament u tal-Kunsill dwar l-isforzi konġunti biex jonqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra tiddependi b'mod sinifikanti fuq iż-żewġ komponenti l-oħra tal-pakkett tal-bidla fil-klima: id-Direttiva dwar is-sorsi ta' l-enerġija rinnovabbli u d-Direttiva dwar l-iskambju tal-kwoti ta' l-UE. Dan ifisser li jridu jaħdmu b'sinerġija diretta; kwalunkwe emenda lil waħda ser ikollha impatt fuq l-oħrajn.

3.4 L-impenji tal-Komunità jridu jiġu adattati jekk jintlaħaq ftehim internazzjonali. Hemm ħafna tama marbuta man-negozjati li nfetħu f'Bali, l-Indoneżja, f'Diċembru 2007, li potenzjalment jistgħu jkunu ta' importanza vitali għall-azzjoni madwar id-dinja kollha sa l-2020. Tkun ħaġa verament utli li kieku dawn in-negozjati jingħalqu bi ftehim li jiżgura l-ħarsien tal-klima waqt il-Konferenza dwar il-Bidla fil-Klima, f'Copenhagen, fl-2009. Il-progress fuq dan il-front huwa mistenni wkoll li jsir waqt summit dwar il-klima ieħor li ser jinżamm qabel din id-data f'Poznań, il-Polonja.

3.5 Hija ħaġa tajba li l-UE qed tieħu rwol ta' tmexxija f'dawn in-negozjati. Permezz ta' l-impenn tagħha stess, l-UE tkun qed tmexxi bl-eżempju u tista' tħeġġeġ pajjiżi oħra biex jadottaw miżuri simili. Għalkemm pajjiżi emerġenti, bħaċ-Ċina, l-Indja u l-Brażil m'humiex lesti li jnaqqsu l-emissjonijiet, u din hi ħaġa li tinftiehem, jinsabu f'pożizzjoni li jwaqqfu kwalunkwe żjieda li hi marbuta mat-tkabbir ekonomiku relattiv. Il-KESE jħeġġeġ lill-Kummissjoni biex tagħmel kull sforz ħalli tilħaq ftehim internazzjonali (ta' wara Kyoto), li jimpenja lill-pajjiżi żviluppati biex inaqqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra bi 30 % sal-2020 meta mqabbla mal-livelli ta' l-1990; dan ikun b'konformità mal-proġettazzjonijiet tar-raba' rapport IPCC, li jistima li hemm bżonn ta' tnaqqis ta' bejn il-25 % u l-40 % fuq il-livelli ta' l-1990, sa l-2020, biex it-tisħin globali jiġi limitat għal 2 gradi Celsius 'il fuq mil-livelli pre-industrijali. Naturalment, jekk jista' jintlaħaq dan il-ftehim internazzjonali, ikun meħtieġ li din u l-proposti l-oħra tal-pakkett ta' l-enerġija u l-bidla fil-klima tal-Kummissjoni jiġu riveduti sabiex l-objettivi tagħhom jiġu adattati għal mira aktar stretta. Għalhekk huwa importanti li dawk kollha kkonċernati jirrikonoxxu u jippjanaw fuq il-bażi li l-miri li bħalissa huma proposti għall-2020 huma biss l-ewwel pass u li ser ikun hemm bżonn ta' miri aktar stretti 'il quddiem, jista' jkun li diġà mill-2020 imma żgur fis-snin ta' wara.

3.6 Il-Kumitat jemmen li miżuri li jnaqqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra, għandhom jiġu implimentati b'tali mod li jipproteġu u anke jtejbu l-kompetittività ekonomika ta' l-Ewropa fit-tul. L-iżvilupp ta' l-enerġija rinnovabbli u l-prodotti u l-metodi ta' produzzjoni li huma effiċjenti fl-użu ta' l-enerġija ser ikunu dejjem aktar imfittxija fid-dinja, u l-Ewropa tinsab

f'pożizzjoni tajba biex ittejjeb il-kompetittività tagħha billi tkun fuq quddiem, fid-dinja, f'ħafna minn dawn l-oqsma. Dawn l-iżviluppi jridu jingħataw l-appoġġ għar-riċerka u l-iżvilupp mill-Unjoni Ewropea u l-Istati Membri. Inkella jkun diffiċli li dan l-objettiv jintlaħaq. Huwa wkoll kruċjali li l-esperti jiġu mħarrġa biex iqajmu kuxjenza wiesgħa fost il-pubbliku fl-oqsma ta' l-iffrankar ta' l-enerġija, il-ħarsien ta' l-ambjent u l-bidla fil-klima.

3.7 Is-soċjetà ċivili taqdi rwol prinċipali fl-implimentazzjoni tad-Deċiżjoni u biex jinżamm l-impenn li ttieħed mill-pajjiżi kkonċernati. L-Istati Membri għandhom jippromovu iktar l-inizjattivi tal-Komunità li huma mmirati li jikkontribwixxu lejn it-tnaqqis tal-gassijiet b'effett ta' serra u jiżviluppaw mezzi biex jappoġġjaw dawn l-inizjattivi:

— Is-soċjetà ċivili kollha kemm hi jista' jkollha rwol importanti fl-implimentazzjoni ta' din id-Deċiżjoni. Għalhekk, ir-rekwiżit tad-Deċiżjoni u l-mezzi ta' l-implimentazzjoni tagħha f'kull Stat Membru għandhom bżonn jixxandru aktar.

— Hemm ukoll il-ħtieġa li tiżdied l-enfasi fuq il-kampanji edukattivi li jqajmu kuxjenza fost il-pubbliku li jibda jagħraf il-bżonn li jsir sforz biex jonqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra.

— Huwa wkoll kruċjali li l-esperti jiġu mħarrġa biex iqajmu kuxjenza wiesgħa fost il-pubbliku fl-oqsma ta' l-iffrankar ta' l-enerġija, il-ħarsien ta' l-ambjent u l-bidla fil-klima.

4. **Kummenti Speċifiċi**

4.1 Il-Kumitat iħoss li, bl-użu ta' għodod flessibbli fi proġetti li għandhom il-ħsieb li jiżguraw l-implimentazzjoni konġunta tal-Mekkaniżmu ta' Żvilupp Nadif, għandu jkun hemm bilanċ xieraq bejn l-azzjoni li tieħu l-UE biex jonqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra minn banda, u s-sens ta' solidarjetà quddiem l-introduzzjoni tal-miżuri li jnaqqsu l-emissjonijiet fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw mill-banda l-oħra. Madankollu, l-użu ta' għodod flessibbli għandu jitqies xieraq biss meta jkun hemm tnaqqis ġenwin ta' l-emissjonijiet globali tal-gassijiet b'effett ta' serra. Ma għandhomx iwasslu biex l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra "iqattru" mill-UE għall-pajjiżi li m'humiex fl-UE

4.2 Il-Kummissjoni qed tipproponi li l-Istati Membri għandhom ikunu jistgħu jibqgħu jużaw il-krediti CDM bħala kontribut biex jiġi żgurat suq għal dawk il-krediti anke wara l-2012. Il-Kumitat huwa mħasseb dwar il-kwalità tat-tnaqqis ta' l-emissjonijiet iċċertifikati mis-CDM u jipproponi li, biex l-Istati li jkunu qed jinvestu (fi proġetti li jkunu nbdew qabel l-2013) ikomplu jibbenefikaw mit-Tnaqqis Ċertifikat fl-Emissjonijiet (CER), ir-riferiment għandu jiġi rivedut u vverifikat biex ikun deċiż jekk il-proġett għadux addizzjonali. Fil-każ ta' proġetti ġodda CDM li huma ppjanati li jikkontribwixxu lejn is-sehem ta' Stat Membru fl-isforzi konġunti biex jonqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra, għandhom jiġu kkunsidrati biss il-proġetti li qed jużaw l-aħjar tekniki disponibbli bħala riferiment.

4.3 Il-Kummissjoni tirreferi biss għall-prinċipju ġenerali li l-pajjiżi li għandhom PGD *per capita* għoli għandhom jidħlu għal impenji aktar iebsin ta' tnaqqis, li għandhom ikunu inqas impenjattivi fil-każ ta' pajjiżi bi PGD *per capita* aktar baxx. Madankollu, jista' jkun possibbli li anke jekk, f'termini relattivi, pajjiżi differenti jkollhom PGD *per capita* simili, dawn jista' jkollhom bżonn ta' gradi ta' sforz differenti biex jilħqu l-istess riżultati fit-tnaqqis ta' l-emissjonijiet. F'arranġamenti ta' sforz konġunt, irid ikun hemm valutazzjoni taċ-ċirkustanzi speċifiċi ta' kull pajjiż individwali, l-ispiża neċessarja biex jonqsu l-emissjonijiet, u l-impatt fuq il-kompetittività u l-iżvilupp ta' dak il-pajjiż. Id-Deċiżjoni dwar l-Isforz Konġunt għandha twassal għal spiża relattiva ugwali tal-mitigazzjoni b'rabta mal-PGD ta' kull pajjiż.

4.4 Il-Kumitat jixtieq jiġbed l-attenzjoni għal inkonsistenza kbira fit-test tad-Deċiżjoni. Il-Kummissjoni tipproponi l-2005 bħala sena ta' riferiment biex jiġu stmati l-isforzi ta' l-Istati Membri ħalli jnaqqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra, u l-2020 bħala l-perijodu tat-tmiem. Skond it-tieni sotto-paragrafu ta' l-Artikolu 3(2), kull Stat Membru jrid jillimita l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra annwalment, b'mod lineari. Fl-istess waqt, skond l-ewwel sotto-paragrafu ta' l-istess Artikolu, kull Stat Membru għandu jiżgura li t-total ta' l-emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra fl-2013 minn sorsi li mhumiex koperti bid-Direttiva 2003/87/KE ma jaqbżux il-medja annwali ta' emissjonijiet ta' gassijiet b'effett ta' serra għal dak l-Istat Membru minn dawk is-sorsi fis-snin 2008, 2009, u 2010, kif irrappurtat u vverifikat skond id-Direttiva 2003/87/KE u d-Deċiżjoni 280/2004/KE. Dan ifisser li l-2008, l-2009 u l-2010 iservu ta' snin ta' riferiment biex tiġi vvalutata l-pożizzjoni ta' l-2013.

4.5 Skond l-Artikolu 3(3) tad-Deċiżjoni proposta, Stat Membru jista' jitfa' fuq is-sena ta' wara kwantità ta' emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra li hi ekwivalenti għal 2 % tal-limitu ta' dak l-Istat Membru jew, jekk l-emissjonijiet huma taħt il-limitu stipulat f'paragrafu 2, jista' jitfa' fuq is-sena ta' wara t-tnaqqis eċċessiv. Din id-dispożizzjoni hija riġida wisq, peress li qafas ta' sena m'għandux il-flessibbiltà meħtieġa biex jiġu implimentati proġetti kbar u jkun hemm riżultati tajbin. Dan hu importanti speċjalment għall-Istati Membri żgħar li jkunu qed jimplimentaw proġetti kbar ta' mitigazzjoni ta' l-emissjonijiet.

Il-Kummissjoni tipproponi li kull Stat Membru għandu jfassal il-pjan tiegħu ta' kif ser jilħaq il-miri nazzjonali tiegħu. Madankollu, l-emissjonijiet medji annwali tal-gassijiet b'effett ta' serra waqt il-perijodu 2013-2020 m'għandhomx ikunu aktar għoljin mill-emissjonijiet medji annwali ta' l-2005. Fl-opinjoni tal-Kumitat, tkun ħaġa importanti li l-implimentazzjoni ta' dawn il-pjanijiet tiġi monitorjata b'mod regolari fil-livell nazzjonali u Ewropew sabiex kwalunkwe diverġenza tkun tista' tiġi identifikata malajr u tittieħed azzjoni korrettiva.

4.6 Biex titjieb l-effiċjenza ta' l-ispiża globali ta' l-impenn totali tal-Komunità u biex l-objettivi komuni jinkisbu bl-inqas spejjeż, il-Kumitat huwa tal-fehma li Stat Membru għandu jkun jista' jittrasferixxi parti mill-kwota tiegħu ta' emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra lil Stat Membru ieħor fuq il-bażi ta' ftehimiet internazzjonali bilaterali.

4.7 Il-Kumitat jappella lill-Kummissjoni biex tistabbilixxi reġim ta' konformità li taħtu l-Istati Membri jaqilgħu multa talli jaqbżu l-livelli stabbiliti ta' emissjonijiet.

4.8 Barra minn hekk f'termini ta' distribuzzjoni ġeografikament ekwa tal-proġetti, l-Artikolu (4)(1)(c) mhuwiex speċifiku biżżejjed dwar l-applikazzjoni tal-miżuri dwar ix-xiri tal-krediti.

4.9 Biex din id-Deċiżjoni tiġi implimentata, il-Kummissjoni għandha tipprovdi lill-Istati Membri b'indikaturi għall-azzjoni, l-istrumenti u miżuri oħra. Bidu tajjeb jista' jkun li tinħareġ gwida li jkun fiha eżempji ta' suċċessi li diġà nkisbu fl-UE.

4.10 Biex l-objettiv ta' din id-Deċiżjoni jintlaħaq, il-Kumitat jirrakkomanda li l-Istati Membri jużaw il-Fondi Strutturali u l-Fondi tal-Koeżjoni għal proġetti li ma jipproduċux, jew li anke jnaqqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra.

4.11 Għall-installazzjonijiet li ma jaqgħux taħt l-iskema ta' l-iskambju tal-kwoti, hemm dispożizzjoni għall-irkant ta' allokazzjonijiet waqt il-perijodu ta' allokazzjonijiet li jmiss mill-2013 sa l-2020. Dan ser jiżgura l-fondi meħtieġa biex jonqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra mis-setturi li ma jaqgħux taħt l-iskema ta' l-iskambju tal-kwoti, Parti mill-fondi li jinkisbu b'dan il-mod, għadnha tiġi indirizzata lejn setturi fl-ekonomija li qed jagħmlu sforz biex inaqqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra. Il-parti l-oħra għandha tmur f'fond ta' solidarjetà għall-pajjiżi li qed jiżviluppaw, u jiġu allokati għal proġetti ta' adattament għall-bidla fil-klima f'dawk il-pajjiżi.

Brussell, id-9 ta' Lulju 2008

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Dimitris DIMITRIADIS

Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u l-Kunsill dwar il-ħżin ġeoloġiku tad-dijossidu tal-karbonju u li temenda d-Direttivi tal-Kunsill 85/337/KEE u 96/61/KE, id-Direttivi 2000/60/KE, 2001/80/KE, 2004/35/KE, 2006/12/KE u r-Regolament (KE) Nru 1013/2006

COM(2008) 18 finali — 2008/0015 (COD)

(2009/C 27/17)

Nhar it-8 ta' Frar 2008, il-Kunsill ta' l-Unjoni Ewropea ddeċieda, b'konformità ma' l-Artikolu 175 tat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea, li jikkonsulta lill-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar:

Proposta għal Direttiva tal-Parlament Ewropew u l-Kunsill dwar il-ħżin ġeoloġiku tad-dijossidu tal-karbonju u li temenda d-Direttivi tal-Kunsill 85/337/KEE u 96/61/KE, id-Direttivi 2000/60/KE, 2001/80/KE, 2004/35/KE, 2006/12/KE u r-Regolament (KE) Nru 1013/2006

Is-Sezzjoni Speċjalizzata għall-Agrikoltura, l-Iżvilupp Rurali u l-Ambjent, inkarigata sabiex tipprepara l-ħidma tal-Kumitat dwar is-suġġett, adottat l-opinjoni tagħha nhar l-4 ta' Ġunju 2008. Ir-rapporteur kien is-Sur Wolf.

Matul l-446 sessjoni plenarja tiegħu li nżammet fid-9 u fl-10 ta' Lulju 2008 (seduta tad-9 ta' Lulju), il-Kumitat adotta din l-opinjoni b'138 vot favur, vot wieħed kontra u 4 astensjonijiet.

Werrej:

1. Sommarju u konklużjonijiet

2. Introduzzjoni

3. Proposta tal-Kummissjoni

4. Kummenti ġenerali

5. Kummenti speċifiċi

1. **Sommarju u Konklużjonijiet**

1.1 Il-qbid u l-ħżin fuq perijodu fit-tul tad-dijossidu tal-karbonju (CO_2) li joriġina mill-użu (kombustjoni) ta' karburanti fossili (Carbon Capture and Storage jew CCS) ikun ta' kontribut kbir fir-rigward tal-ġlieda kontra l-bidla fil-klima. Għalhekk l-iżvilupp mgħaġġel ta' din it-teknoloġija u l-applikazzjoni tagħha mill-aktar fis possibbli għandhom ikunu l-miri ewlenin.

1.2 Il-Kumitat jilqa' d-Direttiva proposta mill-Kummissjoni u jqis li hija prerekwiżit għall-iżvilupp u l-użu tas-CCS filwaqt li jappoġġja b'mod wiesa' l-kontenut tagħha.

1.3 Id-Direttiva tindirizza l-aspetti ewlenin u essenzjali u tistipula dispożizzjonijiet dwarhom. B'mod partikolari d-Direttiva tindirizza l-kwistjoni tas-sigurtà tal-bniedem u l-ambjent, kif ukoll ir-responsabbiltajiet kollha marbuta magħhom. Permezz ta' dan, id-Direttiva tilqa' wkoll l-approvazzjoni min-naħa taċ-ċittadin u tikkunsidra l-ħtieġa tiegħu għas-sigurtà.